



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 713/2013-39

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. marca 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho v konaní o sťažnosti A. S., zastúpeného Advokátskou kanceláriou Mandzák a spol., s. r. o., Zámocká 5, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Michala Mandzáka, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Cpr 3/2012, za účasti Okresného súdu Bratislava I, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo A. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Cpr 3/2012 p o r u š e n é b o l i .

2. Okresnému súdu Bratislava I **p r i k a z u j e** , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Cpr 3/2012 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. Okresný súd Bratislava I **j e p o v i n n ý** uhradiť A. S. trovy konania v sume 331,12 € (slovom tristotridsaťjeden eur a dvanásť centov) na účet Advokátskej kancelárie Mandzák a spol., s. r. o., Zámocká 5, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti s'ťažnosti **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. augusta 2013 doručená s'ťažnosť A. S. (ďalej len „s'ťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou Mandzák a spol., s. r. o., Zámocká 5, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľ'a a advokáta JUDr. Michala Mandzáka (ďalej len „právny zástupca s'ťažovateľ'a“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Cpr 3/2012.

S'ťažovateľ v s'ťažnosti okrem iného uvádza: *„... ako navrhovateľ návrhom na začatie konania zo dňa 01. 05. 2012, doručeným Okresnému súdu... dňa 03. 05. 2012 v spojení s návrhom na zmenu návrhu na začatie konania zo dňa 20. 08. 2012, domáhal vydania rozsudku, ktorým súd určí, že výpoveď z pracovného pomeru daná odporcom s'ťažovateľovi je neplatná, určí, že okamžité skončenie pracovného pomeru s'ťažovateľ'a je neplatné, určí, že pracovný pomer medzi s'ťažovateľom a odporcom trvá a zároveň prizná s'ťažovateľovi náhradu mzdy vo výške vyčíslenej v návrhu na zmenu návrhu začatie konania zo dňa 20. 08. 2012 a súčasne zaviazá odporcu na náhradu trov konania.*

Odo dňa podania návrhu dňa 03. 05. 2012 na Okresnom súde... a následného návrhu na zmenu návrhu na začatie konania zo dňa 20. 08. 2012 sa ku dnešnému dňu vôbec nekonalo a vo veci nie je vykonaný žiaden úkon.

Dňa 03. 08. 2012 sťažovateľ (zastúpený advokátom) podal sťažnosť na prieťahy v súdnom konaní a požiadal predsedníčku súdu ako orgán poverený vybavovaním sťažností, aby, ak zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijala a zabezpečila vykonanie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov. V podanej sťažnosti sťažovateľ namietal postup súdu, ktorým súd porušuje právo účastníkov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

V odpovedi na sťažnosť v konaní spis zn. 18 Cpr 3/2012 zo dňa 20. 08. 2012 predsedníčka Okresného súdu Bratislava I uviedla, že nahliadnutím do spisu zistila, že dňa 03. 05. 2012 bol súdu doručený návrh na začatie konania v právnej veci navrhovateľa: A. S. proti odporcovi G. s. r. o. o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru. Dňa 10. 05. 2012 zákonná sudkyňa dala pokyn vyššiemu súdnemu úradníkovi na odstránenie väd návrhu a na ďalší procesný postup vo veci. Zároveň predsedníčka súdu oznámila, že s predmetnou sťažnosťou oboznámila zákonnú sudkyňu a vyzvala zákonnú sudkyňu, ako aj vyššieho súdneho úradníka, aby neodkladne prijali opatrenia na odstránenie vzniknutého stavu. Podľa vyjadrenia predsedníčky súdu bude vybavenie veci priebežne sledovať tak, aby k zbytočným prieťahom v konaní zo strany súdu nedochádzalo.

Dňa 05. 02. 2013 sťažovateľ (zastúpený advokátom) podal opakovanú sťažnosť na prieťahy v konaní, nakoľko aj napriek pôvodne podanej sťažnosti zákonná sudkyňa nenariadila ústne pojednávanie vo veci a to bez toho, aby k takémuto postupu viedli procesné prekážky. Jedná sa o pracovnoprávnu vec, ktorú sú súdy povinné vybavovať prednostne pred inými vecami, pričom sťažovateľovi je z verejne dostupných zdrojov známe, že zákonná sudkyňa pojednáva veci z roku 2012, ktoré napadli po jeho návrhu a nejedná sa o pracovnoprávne veci. Sťažovateľ je cudzí štátny príslušník, ktorý sa sústavne informuje na stav súdneho konania, ako i na dôvody, prečo súd v jeho veci nekoná.

V odpovedi na sťažnosť v konaní spis. zn.: 18 Cpr/3/2012 zo dňa 06. 03. 2013 predsedníčka Okresného súdu Bratislava I uviedla, že nahliadnutím do súdneho spisu sp. zn. 18 Cpr/3/2012 zistila, že dňa 20. 08. 2012 bol súdu doručený návrh na zmenu návrhu na začatie konania. Dňa 04. 09. 2012 vyšší súdny úradník požiadal prípisom odporcu na doručenie osobného spisu navrhovateľa, vyzval právneho zástupcu navrhovateľa, aby súdu

oznámil, či navrhovateľ ovláda slovenský jazyk, a vyzval odporcu na vyjadrenie sa k návrhu.

Zároveň dňa 04. 09. 2012 súd vyzval navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za návrh vo výške 99,50 Eur. Dňa 19. 09. 2012 právny zástupca navrhovateľa oznámil súdu, že navrhovateľ uhradil súdny poplatok v zmysle výzvy zo dňa 04. 09. 2012, a oznámil, že navrhovateľ neovláda slovenský jazyk. Dňa 04. 10. 2012 boli súdu predložené dokumenty v zmysle výzvy zo dňa 04. 09. 2012. Dňa 09. 10. 2012 bolo súdu doručené vyjadrenie odporcu k návrhu na začatie konania. Na základe vyššie uvedeného považovala predsedníčka Okresného súdu Bratislava I sťažnosť za dôvodnú, keďže vo veci vznikol objektívny prieťah. Sťažovateľovi oznámila, že so sťažnosťou oboznámila zákonnú sudkyňu, ktorá uviedla, že vec nie je možné vytýčiť, nakoľko vec nie je pripravená v zmysle ust. § 114 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, a vyzvala ju a vyššieho súdneho úradníka, aby neodkladne prijali opatrenia na odstránenie vzniknutého stavu. Podľa vyjadrenia predsedníčky súdu bude vybavenie veci priebežne sledovať tak, aby k zbytočným prieťahom v konaní zo strany súdu nedochádzalo.

Uznesením zo dňa 11. 03. 2013, doručeným právnenému zástupcovi sťažovateľa dňa 03. 04. 2013, súd pripustil zmenu návrhu na začatie konania. Prípisom zo dňa 10. 04. 2013 Okresný súd Bratislava I zaslal právnenému zástupcovi sťažovateľa vyjadrenie odporcu k návrhu zo dňa 09. 10. 2012 a požiadal o založenie listinných dôkazov v slovenskom jazyku v lehote 20 dní. Oznámením zo dňa 02. 05. 2013 právny zástupca sťažovateľa predložil súdu preklad listinných dôkazov.

Okrem uvedených úkonov Okresný súd Bratislava I neuskutočnil v konaní žiadne iné relevantné úkony smerujúce k meritórnemu rozhodnutiu veci.“

Sťažovateľ ďalej poukázal na to, že „Ústavný súd SR uznesením, č. k.: I. ÚS 220/2013-17, zo dňa 17. 04. 2013 sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú. V závere uznesenia Ústavný súd SR pripomenul, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona č. 38/1993 Z. z., a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom Okresného súdu Bratislava I dochádza k zbytočným prieťahom, predložil Ústavnému súdu SR novú sťažnosť.“

Podľa názoru sťažovateľa „Okresný súd Bratislava I ako všeobecný súd nezabezpečil v danej právnej veci taký procesný postup, ktorý by odstránil stav právnej neistoty sťažovateľa, a v dôsledku tohto postupu všeobecného súdu stav právnej neistoty sťažovateľa naďalej trvá.“

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezhom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa A. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod spis. zn.: 18 Cpr/3/2012 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava I prikazuje, aby vo veci vedenej pod spis. zn.: 18 Cpr/3/2012 konal bez zbytočných prietahov.

3. Sťažovateľovi A. S. priznáva finančné zadosťučinenie 3.000,- Eur (slovom tritisíc eur), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia,

4. Sťažovateľovi A. S. priznáva náhradu trov konania, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa do 15 dni od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Ešte pred predbežným prerokovaním ústavný súd požiadal predsedníčku okresného súdu o vyjadrenie k sťažnosti. Na žiadosť ústavného súdu reagovala predsedníčka okresného súdu v prípise sp. zn. Spr 3726/2013 z 1. októbra 2013, v ktorom uviedla prehľad procesných úkonov okresného súdu a pripojila i stanovisko zákonnej sudkyne. Zákonná sudkyňa vo svojom stanovisku podrobne opísala realizované úkony súdu v predmetnom konaní a zároveň poukázala na svoju vysokú zaťaženosť a na skutočnosť, že ide o konanie s tzv. „cudzím prvkom“. Na záver uviedla, že navrhuje ústavnému súdu odmietnuť sťažnosť sťažovateľa „ako neprípustnú (§ 25 ods. 2. v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 30/2011, III. ÚS 101/2011, III. ÚS 12/2012), nakoľko podľa rozhodnutí ÚS SR napr. (I. ÚS 46/2010, III. ÚS 257/2013) Ústavný súd považuje sťažnosť podľa § 62 zák.

č. 757/2004 Z. z. za vyčerpanie účinného prostriedku nápravy v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde len v tom prípade, ak sťažovateľ poskytne príslušnému súdu dostatočný priestor, na prijatie opatrení pre účely nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného, jeho nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou. Teda sťažnosť podaná ústavnému súdu je predčasná“.

Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 713/2013-25 z 12. decembra 2013 prijal sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie v rozsahu namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Cpr 3/2012.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vyzval ústavný súd predsedníčku okresného súdu, aby prípadne doplnila predchádzajúce vyjadrenie okresného súdu k sťažnosti a zároveň oznámila, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedníčka okresného súdu v prípise sp. zn. Spr. 3726/2013 z 27. februára 2014 oznámila, že netrvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, a že zotrváva na vyjadrení k sťažnosti z 1. októbra 2013.

Následne ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa, aby sa vyjadril, či trvá na konaní ústneho pojednávania, a zároveň mu zaslal vyjadrenia predsedníčky okresného súdu sp. zn. Spr 3726/2013 z 1. októbra 2013 a z 27. februára 2014 na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska.

Právny zástupca sťažovateľa v podaní doručenom ústavnému súdu 18. marca 2014 oznámil, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania, pričom v ňom navyše okrem iného uviedol: *«Za príklad prieťahového súdneho konania je možné považovať postup súdu, ktorým navrhovateľa vyzýval na „odstránenie väd návrhu“ a žiadal jeho právneho zástupcu, aby uviedol, či si uplatňuje aj náhrady mzdy, a ak áno, tak nech uvedie jej výšku. Máme za to, že sa nejednalo o vadu návrhu, keďže žiadny právny predpis neustanovuje povinnosť dožadovať sa súčasne s určením neplatnosti pracovného pomeru i náhrady mzdy.*

Tieto dve zložky môžu byť predmetom dvoch samostatných konaní (tzv. objektívna kumulácia návrhu). Aj napriek tejto skutočnosti, vedení snahou zabezpečiť rýchle a bezprieťahové konanie sme s týmto nesprávnym právnym názorom Okresného súdu Bratislava I nepolemizovali a podvolili sme sa jeho výzve. Ani tento náš postoj však neprispel k bezprieťahovému súdnemu konaniu a súd síce vykonával procesné úkony, ale jednalo sa o úkony neefektívne, ktoré žiadnym spôsobom neprispievali k dosiahnutiu právoplatného rozhodnutia vo veci samej.»

Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľa a predsedníčky okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Zo sťažnosti, z obsahu spisu okresného súdu sp. zn. 18 Cpr 3/2012 a z písomných vyjadrení účastníkov konania ústavný súd zistil tieto skutočnosti o doterajšom priebehu namietaného konania:

1. Sťažovateľ doručil okresnému súdu 3. mája 2012 žalobu, ktorou sa domáhal určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru a určenia, že pracovný pomer trvá. Zákonná sudkyňa dala 10. mája 2012 pokyn na odstránenie nedostatkov žalobného návrhu.

2. Sťažovateľ doručil 1. augusta 2012 okresnému súdu sťažnosť na prieťahy v konaní adresovanú jeho predsedníčke.

3. Dňa 20. augusta 2012 bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľa na rozšírenie petitu žaloby.

4. Okresný súd 4. septembra 2012 vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku, zároveň vyzval odporcu, aby sa vyjadril k žalobe, a poučenie o procesných právach doručil účastníkom konania.

5. Dňa 5. februára 2013 podal sťažovateľ predsedníčke okresného súdu opakovanú sťažnosť na prieťahy v konaní.

6. Okresný súd uznesením č. k. 18 Cpr 3/2013-225 z 11. marca 2013 pripustil zmenu petitu žaloby a 10. apríla 2013 vyzval sťažovateľa na predloženie listinných dôkazov.

7. Dňa 4. júla 2013 nariadila zákonná sudkyňa pojednávanie na 3. jún 2014, resp. 30. september 2014 (náhradný termín).

8. Okresný súd uznesením č. k. 18 Cpr 3/2012-248 z 25. septembra 2013 ustanovil súdnu prekladateľku na preklad písomností zo spisu v súlade s § 18 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Sťažovateľ sa v konaní pred ústavným súdom v prvom rade domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Cpr 3/2012.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním vecí na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 OSP, ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný urobiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 a 4 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Ak súd zistí, že existuje dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, bez zbytočného odkladu informuje tých, ktorí boli predvolaní alebo upovedomení. Súd spravidla uvedie deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie. Dôvod na odročenie sa uvedie v zápisnici alebo poznamená v spise.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť vecí, o ktorej súd rozhoduje (1),

správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

1. V súvislosti s posudzovaním zložitosti veci ústavný súd konštatuje, že predmetom namietaného konania je rozhodovanie o žalobe, ktorou sa sťažovateľ domáha určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru, určenia že pracovný pomer trvá a náhrady mzdy z dôvodu neplatného skončenia pracovného pomeru. Ústavný súd konštatuje že obdobné spory tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej agendy okresných súdov a aj preto ju z právneho hľadiska nepovažuje za zložitú. Ústavný súd zároveň zdôrazňuje, že z hľadiska predmetu sporu ide o vec existenčnej povahy, a preto k nej treba pristupovať s osobitnou starostlivosťou. Skutočnosť, že sťažovateľ má trvalý pobyt v zahraničí a neovláda úradný jazyk, by mohla v ďalšom priebehu konania zakladať objektívne dôvody na jeho predĺženie. V čase, keď ústavný súd rozhoduje o sťažnosti, ale touto skutočnosťou nemožno ospravedlňovať doterajší (v zásade pasívny) postup okresného súdu, keďže doteraz vykonal v namietanom konaní len niekoľko časovo nenáročných úkonov.

2. Pri hodnotení doterajšieho priebehu namietaného konania z hľadiska ďalšieho štandardne uplatňovaného kritéria, teda správania sťažovateľa ako účastníka tohto konania, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 18 Cpr 3/2012 k zbytočným priesťahom.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v namietanom konaní. V tejto súvislosti ústavný súd v prvom rade konštatuje, že vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ doručil okresnému súdu žalobu 3. mája 2012, nemohlo v jeho doterajšom priebehu dôjsť k obdobiam dlhodobejšej neodôvodnenej nečinnosti, čo by mohlo za určitých okolností samo osebe zakladať dôvod na to, aby ústavný súd sťažnosti nevyhovel. Napriek uvedenému ústavný súd zastáva názor, že doterajší postup okresného

súdu, ktorý sa v priebehu takmer dvoch rokov od jeho začatia vo svojej podstate obmedzil len na jedno procesné rozhodnutie (pripustenie zmeny petitu žaloby) a nariadenie pojednávania, a to (až) na 3. jún 2014, nie je z ústavného hľadiska akceptovateľný. Tento záver ústavný súd odôvodňuje predovšetkým tým, že predmetom namietaného konania je pracovnoprávny spor, ktorý má pre sťažovateľa existenčnú povahu, a preto je žiaduce, aby k nemu okresný súd pristupoval s osobitnou starostlivosťou. Navyše, ústavný súd považuje za neadekvátnu (neprimeranú) aj reakciu okresného súdu na (už opakovanú) sťažnosť sťažovateľa na prietahy v konaní adresovanú jeho predsedníčke, keďže v nadväznosti na jej podanie síce okresný súd urýchlene nariadil vo veci pojednávanie, ale až na 3. jún 2014, hoci opakovanú sťažnosť na prietahy sťažovateľ podal už 5. februára 2013(!).

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že doterajšou pasivitou okresného súdu v namietanom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

Vzhľadom na skutočnosť, že namietané konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu ešte právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Cpr 3/2012 konal bez zbytočných prietahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

IV.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo

alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovateľ sa domáha priznania primeraného finančného zadost'učinenia v sume 3 000 € z dôvodov citovaných v časti I tohto nálezu.

Ústavný súd, vychádzajúc predovšetkým z doterajšej dĺžky namietaného konania, ako aj zo skutočnosti, že uložil okresnému súdu v jeho ďalšom priebehu konať bez zbytočných priet'ahov, dospel k záveru, že v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci nie je nevyhnutné poskytnúť sťažovateľovi vyšší stupeň ochrany, a preto jeho žiadosti o priznanie primeraného zadost'učinenia nevyhoveli (bod 4 výroku tohto nálezu).

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd v zmysle § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním Advokátskou kanceláriou Mandzák a spol., s. r. o. Ústavný súd vychádzal pri rozhodovaní o priznaní trov konania z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2012, ktorá bola 781 € (za 2 úkony urobené v roku 2013).

Úhradu priznal za dva úkony právnej služby vykonané (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z.

o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

Za dva úkony vykonané v roku 2013 tak priznal po 130,16 €, t. j. spolu 260,32 €, a režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) za 2 úkony vykonané v roku 2013 po 7,81 €, čo spolu po zvýšení o 20 % DPH (právny zástupca sťažovateľa je platcom DPH, pozn.) predstavuje sumu 331,12 € (bod 3 výroku tohto nálezu).

Úhradu za písomné vyjadrenie zo 14. marca 2014 ústavný súd nepriznal, prihliadajúc na jeho obsah, ako i skutočnosť, že si ju právny zástupca sťažovateľa neuplatnil.

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. marca 2014